

יביע אומר

בראשות הרב יגאל כהן שליט"א

מאמר השבוע

מאת ראש המוסדות הרה"ג יגאל כהן שליט"א

מה קורה למי שבוטח בבני אדם?

פרשת שופטים

עלון מס': 427

זמני השבת

הזמנים לפי לוח "אור החיים"

יום	ת"א	חיפה	ב"ש
כניסה:	18:39	18:41	18:40
יציאה:	19:28	19:30	19:29
ר"ת:	20:14	20:16	20:16

בירושלים: לנוהגים 40 דקות 18:20

מאמר השבוע

הנהגות מרן

שאלות ותשובות

דוד המלך

לאשת ההיל

פנינים מהפרשה

מוסר עם סיפור

פניני הדף היומי

שמירת הלשון

המסעדה
יש לכם שמחה במשפחה?
בית. חתונה. כל סצנה.
דווח המטבח לזמן סמורת ערים בראש היום לאנשים שאין להם
בתרומה של 400 ש"ח השתתפות ב"מסעדה"
חברי פנתונים להחליט לטעם סטנדרט עולמי איש לחלוצים

להשתתפות חייגו: 03-8000770

מלשעורי ספרתי על אנשים שצריכים ישועות ואינם מבינים שמעשיהם הרעים מונעים בעדם מלקבל את מבקשים. שאלה אותי הגברת - איך אדע במה אני טועה?

תתייעץ עם רב, ותספרי לו על מעשים שעשית בעבר, אולי לא תקנה עדין את מעשיך" - עניתי לה.

לאחר שבקשה לפרט בפני את מעשיה, גלינו שלפני שנים רבות היא היתה חברה בכת מוזרה שחבריה קבלו על עצמם בנדב ושבועה שלא להתחתן לעולם משום שבני הזוג והילדים לוקחים מאתם אנרגיה וכו'. מובן שהיא שכחה ממעשיה באותה תקופה.

מיד אמרתי לה: "תגיעי מקור לכולל האברכים, ונעשה לך התרת קללות ונדריים בעשרה, ובעז"ה תתבשרי בשורות טובות". וכך עשינו. למחרת התרנו את נדריה ושבועותיה ע"י עשרה אברכים יראי ה', והיא תרמה סכום של עשרת אלפים ש"ח לאחזקת עמלי התורה.

לאחר כמה ימים מספרת לי רעייתי ספור נפלא: "אתה זוכר שלפני כמה שעורים שאל אותך בחור נחמד 'כבוד הרב, אני בוטח בבורא יתברך שייביא עד אלי את זווגי ההגון לי, ומדוע הוא לא שולח עדין?'"

"קנית כבר חליפה לחתונה?" - שאלתי אותו.

"מה?" - שאל הבחור.

"כן! ממש כמו ששמעת. אם אתה כל כך 'בטוח' שה' יביא לך את רעייתך עד אליך, היית צריך להכין כבר חליפת חתן מכבדת לכבוד החתונה, ואולי אפילו להזמין אולם מפאר שבו תתקיים חתונתך. הרי אתה 'בטוח' מובן שהבחור הנחמד הבין שעדין לא הגיע לדרגה של בוטח.

"זוכר" - עניתי לרעייתי.

"תדע שקרובתך המדברת לקחה את דברך ברצינות והלכה לתת למדד שמלת פלה", סימיה רעייתי את דבריה.

התרגשתי כל כך ממאמנתה התמימה בבורא עולם, ונשאתי עיני למרום בבקשה: "רבונו של עולם! תראה עד כמה בתך מאמינה בך ובתורתך הקדושה. היא הלכה והזמינה עבורה שמלת פלה, קדש שמך בעולמך, ותן לה משאלות לבבה (היא התעקשה על בעל תלמיד חכם), למען ידעו כלם כי 'הבוטח בה' חסד יסובבנו..."

לאחר שבועים בדיוק הטלפון מצלצל, ומעבר לקו נשמע קולה המתרגש של האשה המדברת - "מגיע לי 'מזל טוב', מחר אני סוגרת חתונה" - אמרה לי. "מי החתן?" - שאלתי בהתרגשות.

"אברך תלמיד חכם וירא שמים בן גילוי!"

אתם נדאי מתארים לעצמכם את העמרמרת שעברה בגופי באותו רגע. לאחר חודש מאותה שיחה כבר עמדה היא מתחת לחפה שמחה ומאשרת. כשרקדתי באותה חתונה לפני החתן, שמחתי נחלקה לשניים. שמחתי בשביל קרובת משפחתי שמצאה את שאהבה נפשה, אבל יותר מכך שמחתי שגם בדור כמו שלנו הקב"ה עדין מתגלה לעינינו ואומר לנו: "בני, אני אוהב אתכם ורוצה בהצלחתכם. תפנו אלי, תשענו עלי, ואני כבר אדאג לכם." מתוך ספרו של הרב יגאל כהן.

רבנו פהיי בתחלת שער הבטחון פותב דבר חריף מאד: "אם רואה הבורא יתברך שהיהודי בוטח בבני אדם או בממונו או בחכמתו ואינו בוטח בו יתברך, מסיר האלקים השגחתו מעליו ומניח אותו ביד מי שבטח בו". כלומר, אם אדם בוטח בבלו שהרופא ירפא אותו בגלל חכמתו של הרופא או נסיונו רב השנים, מסיר מעליו הקב"ה את השגחתו העליונה ומשאיר אותו בדרך הטבע, דהינו, אם תמצא תרופה למחלתו הוא יתרפא, ואם לאו חלילה ישאר במחלתו.

לכן אדם שצריך רפואה למחלתו או לכאביו קדם לכל ישא תפלה לבורא יתברך ויפשפש במעשיו, אולי צריך לתקנם, וכמובן ירבה בצדקה, ורק לאחר מכן ילך לרופא וידע בלבו שרפואתו תלויה בבורא יתברך בלבד. ואם הרופא מרים את ידיו ואומר: "אין לי פתרון", ידע היהודי בלבו שביד הבורא יתברך יש כבר הפתרון, וכל מה שהוא צריך לעשות הוא לשכנע את הקב"ה שימציא לו את פתורו.

השתדלות בשדוכים

כשהלך אליעזר עבד אברהם למצא פלה עבור יצחק, השתדלותו היחידה היתה להתפלל לבורא יתברך שיזכה אותו למצא את השדוך הטוב ביותר עבור יצחק בקלות הרבה ביותר. הוא יגיע לבאר ויציע לבחורה להשקות אותו, והיא תציע, שתה וגם לגמליך אשקה.

התורה הקדושה מאריכה מאד בספור הדברים, ללמדנו ששדוכים הם ביד הבורא בלבד.

גם בנושא השדוכים גדל ההשתדלות תלויה בבטחונו של המשתדל. ככל שידע יותר ויותר כי הבורא יתברך יכול לשלח לו את זווגו עד לפתח ביתו, ממש כך, השתדלותו תסתכם באמו ואחיותיו שיחפשו עבורו שדוך, והוא ימשיך לשקד על תלמודו.

יש אנשים שחושבים: "שדוך כמו שאני רוצה, כלומר בחורה צדיקה חכמה ועשירה, יש רק אצל שדכניות מסימות, ואם לא אפנה אליהם לא אמצא את מבקשי, הם צריכים לרדף אחר אותם שדכניות שתמלאנה אחר מבקשים.

עיני ראו ולא זר! בחורי חמד שפשחבריהם בלו את מרבית זמנם בטלפונים לשדכניות, ישבו הם ועמלו בתורה הקדושה והשליכו את יהבם על בוראם. וזכה אותם הקב"ה שהשדכניות פנו לאמם כדי להציע להם שדוך, וברוך השם זכו בנשים צדקניות ומוסרות את נפשן עבור בעליהם בעסק התורה. לעמדם, בחורים שלא דלגו על שום שדכנית שבנמצא בפניה לבקשת שדוך, ולצערנו עדין לא הסתימו חפשיהם אחר בת זוגתם.

מהו בטחון אמיתי? (ספור)

אסים חלק זה במעשה שהיה עם בת משפחתי, שזכתה לחזר בתשובה בגיל ארבעים ושלוש. ב"ה היא התחקה מאד אבל לא הצליחה למצא את בן זוגה. היא הגיעה כבר לגיל ארבעים וחמש. באחד

ניתן לתרום להפצת העלון ולהקדיש לעילוי נשמתו לברכה ו רפואה ו הצלחה בטל: 03-8000770 פרטי ח-נ לתרומות: בנק מרכנתיל 17, סניף 732 חשבון 73443 ע"ש יביע אומר

אין לקרוא בזמן התפילה וקריאת התורה נא לשמור על קדושת הגליון

לעילוי נשמת יהודה בן אסתר

הנהגות מרן

רבנו הרב עובדיה יוסף זצוק"ל

הבאת ילדים לתפילה בבית הכנסת

המביא את בניו הקטנים שאינם יושבים יפה ונכנסים ויוצאים, מלבד שחלילה הם מתרגלים לזלזל בקדושת בית הכנסת, הרי הם גם מפריעים לציבור, והעוון תלוי בצווארו.

סיפר מורנו הראשון לציון הגאון רבנו יצחק יוסף שליט"א, על אחד מבניו של מרן זצוק"ל שהביא את בנו הקטן שאינו יודע להתפלל לבית הכנסת, והפריע הילד באמצע התפילה. וכשחזרו לבית לאחר התפילה, גער מרן בבנו שאין להביא ילד שעדיין לא יודע להתפלל אם אינו יושב יפה כל התפילה על יד אביו.

אסור לדבר או לרמוז בעמידה, ועד כדי כך הדבר חמור שאפילו אם מלך ישראל עבר על ידו ושאל לשלומו, לא ישיבהו. ומכל מקום ילד קטן המתפלל על יד אביו, ופתאום אביו רואה שהוא חולם או שמדלג "יעלה ויבוא", רשאי להעיר לו ברמז מבלי לדבר. וכן ראינו מעשה רב אצל מרן מלכא הראש"ל זצוק"ל, שכאשר נכדו הקטן היה עומד על ידו בתפילה, פתאום הבחין בו מרן שהוא חולם ולא מתפלל, והצביע לו מרן בתוך הסידור שיתפלל, כי אם לא עכשיו אימתי?!

כמו כן, ילד קטן המפריע בעמידה, מותר להשתיקו ברמז. ואם הרמיזה לא מועילה, מותר להשמיע קול כדי להשתיקו, אך לא ידבר ממש. קטן שביקש באמצע העמידה להראות לו היכן להתפלל, רשאי להראות לו. (בר מצוה בהלכה ובאגדה).

שאלות ותשובות

מאת הרב יגאל כהן שליט"א

שאלה: האם מותר לקלף מלפפון או גזר בשבת?

תשובה: מותר לקלף ואין בזה חשש בורר כלל, ובאופן שהקליפה מחוברת כגון מלפפון או גזר הנ"ל מותר אפילו שאינו עושה כן על דעת לאכול מיד אלא מניח כל שהוא לצורך השבת מותר [בשונה מרימון או תפוז שצריך לקולפו סמוך לאכילתו] ומעיקר הדין יש להקל אפילו שעושה כן ע"י מקלף המיוחד לכך [הליכות עולם ח"ד וילק"י שבת ג עמ' שכ והלאה].

שאלה: אדם שנמצא בביתו ואין לו כיפה האם רשאי לברך שמניח ידו על ראשו?

תשובה: אינו רשאי לברך כך אלא א"כ מניח בגד או דבר אחר על ראשו או שביקש מחבירו שייניח ידו על ראשו, ויש מקילים על ידי הזרוע אך להלכה אין להקל בזה אלא רק באופנים הנ"ל [ע"י תרומת הדשן ח"א סי' י שו"ע י צא סעיף ד עין יצחק ח"ג עמ' סד וסה ובס' ברכת ה' ח"א פרק ז הלכה מד].

שאלה: אם עורכים ברית מילה בבית הכנסת המרכזי ומסביבו ישנם חדרי תפילה נוספים מה דינים לעניין תחנון?

תשובה: אם הברית נעשית בבית הכנסת המרכזי, כל שאר החדרים נטפלים ואינם אומרים תחנון [כן הכריע הגאון ר' נתן בן סניור שליט"א בשו"ת בית הוראה שאלה פג ע"ש ובשו"ת נהר יוצא מעדן ח"ב סי' ב].

שאלה: אדם שהיה ער כל הלילה כגון בליל שבועות כיצד נוהג לגבי ברכת השחר והתורה?

תשובה: מנהגנו לברך כל ברכות השחר וברכות התורה, מלבד ברכת על נטילת ידיים ואשר יצר אלא א"כ יתפנה, שאז רשאי לברך אף אשר יצר אבל לא על נטילת ידיים [חזון עובדיה יום טוב עמ' שיג וש"ע סי' ד סעיף יג].

ל"יביע אומר" - הרב יגאל כהן שליט"א בכל עמדות נדרים פלוס

נאן ארכיון

דוד המלך

מאת הרב אליהו עמר שליט"א

המלך דוד שיר למעלות

במאמר זה נבאר, כיצד ניצח דוד את גוליית? למרות כל הסימנים המעידים שדוד המלך עתיד לנצח את גוליית, התפלל דוד מעומק ליבו לבוא עולם שיצליח את דרכו, ובמעמד זה חיבר את מזמור קיח בתהלים, וכך כותב המדרש תהלים (שוחר טוב מזמור קיח), 'בשעה שירד דוד להילחם עם גוליית והניח מאחוריו את משפחתו וכל עם ישראל, באותה שעה נשא דוד את עיניו למרום ואמר (תהלים קכא א) "שיר למעלות אֲשָׁא עֵינַי אֶל הַהָרִים מֵאֵינָן יבֹא עֲזָרִי", השיבה אליו רוח הקודש (שם, ג) "אֵל יִתֵּן לְמוֹט רִגְלְךָ אֶל יְנוּם שִׁמְרֹךְ".

המשיח אבני הקלע

כפי שנכתב למעלה, המקל שהיה ביד דוד לא נועד להכות את גוליית, אלא רק להסיח את דעתו, והדרך בה בחר דוד המלך להילחם עם גוליית, היתה על ידי מקלע ואבן, ולשם כך היה על דוד המלך להתקרב אל הפלישתית ולקלוע בו את האבן שחלוקה קרוב, על מנת להורגו, לצורך כך בחר דוד המלך בחמישה אבנים חלוקי נחל.

ומדוע בחר דווקא בחמישה אבנים? מבאר ה"ילקוט שמעוני" (שמואל א רמז קכז, בשם ילקוט ר' יהושע דסקנין בשם רבי לוי), אבן אחת כנגד בורא עולם, שניקום נקמתו מיד הפלישתית על שקיללו, והאבן השנייה כנגד אהרון הכהן שיסייעו לנקום בגוליית, שהרג את חופני ופנחס בניו של עלי, צאצאיו של אהרון הכהן, וגם על שלקח את ארון הברית בשבי, (כמובא בתרגום 'יונתן בן עוזיאל', שמואל א יז, ח). ועוד שלוש אבנים כנגד אברהם יצחק ויעקב, שזכותם תגן עליו להושיע את עם ישראל. בפועל, דוד המלך קלע בגוליית רק אבן אחת, משום שחמשת האבנים התאגדו יחד לאבן אחת, כעין הנס שקרא ליעקב אבינו, כאשר חלם את חלמו הנבואי 'סולם יעקב'.

הילופי דברים ברגע האמת

על חרופיו של גוליית ענה לו דוד המלך - תוך כדי שהוא מתקדם לעברו - שכל הצלחתו של גוליית במלחמות מול עם ישראל, אינם מחמת כוחו, אלא משום שעם ישראל באותה תקופה לא שמו את ביטחונם בה', אך כעת שאני בא אליך בשם ה' שאותו ביזת היום, ובו אני שם את ביטחוני (מנחה קטנה' מו-מו), אכה אותך ללא חרב או

חדש!!! יצא לאור הספר "המלך דוד" שמואל ב - לרכישה באתר "אופקים בוקס", או 02-642885

חנית וכך ידעו כולם שרק בורא עולם יכול לנצח במלחמה זו, דברים אלו עוררו את חמתו של גוליית (רד"ק שמואל א יז מח) שחש ששב אליו כוח תנועתו, והחל לנוע לעבר דוד, דוד המלך רץ לקראתו בזריזות וקלע את האבן למצחו, האריז"ל (הובא ב'חומת אנך' פסוק מ) מגלה שמקום פגיעת האבן היה מדויק להפליא, למעלה משש אמות בדיוק במקום ה'זרת' וכנגד העורף, משום שדוד המלך בא מצד הקדושה של רות (כפי שהתבאר במאמר א בעניין גובהו של גוליית), וגוליית בא מעורפה, שהיא לשון עורף, שכל כולה מצד ה'סיטרא אחרא', וכעת בא כוח הקדושה והמית את כוח הטומאה. ובאותה העת התרחשו כמה ניסים, אחד שהאבן חדרה את שריון הברזל, והשני, שלמרות ההדף, גוליית נפל על פניו ולא על אחוריו.

פיטום הקטורת מרתך הקלף

מסייעים לפעילות זיוכים בסגולה הידועה לפרנסה

כמו שכתב רבי חיים פלאמי בספרו כף החיים לקורא פיטום הקטורת מרתך הקלף, תורכיב 4000 יחידות לפרנסה 28 הידועים ומקבלים פיטום הקטורת שכתב ע"י סופר דוד שמים על קלף

טל': 03-8000770

מטר 400x36
חצי מטר 200x36
אמה 100x36

03-8000770

שוותכיים! ממשיתכיים בבניה

ולכם יש לכם אפשרות להיות שותפים בכל הזכויות שיהיו במקום!

ניתן להנציח להצלחת/לרפואת/לע"נ

קו לימוד יומי לנשים ובנות מתוך ספר "שער הבטחון המבואר" מאת הרב יגאל כהן שליט"א 2 - 3 דקות ביום להצטרפות חייגי: 054-8502066

קופסת החיים

התינוק בוכה, הבית בלגן, צריך לגזור ציפורניים לקטנים, להכין כריכים לגדולים, הכביסה עומדת ומחכה לגואל שיקפל אותה, האוכל עוד רגע מוכן, הכיורים מלאים 5 דקות בדיוק לאחר שהתרוקנו, סלי הכביסה עולים על גדותיהם, עוד שעה תור עם הילדה לטיפת חלב ועוד ועוד...

כל זאת ואמא בחופשת לידה – מישהו אמר חופשה !?!

עיקר הבית עסוקה עד מעל הראש.. יש לה המון פרטים לזכור, המון דברים לטפל ולעשות... המנכ"לית הכי עסוקה שיש.

איך לא תאבד שפיות? הכיצד תשמור על איזון מתאים בכדי להמשיך להעניק לסביבה? מתי תספיק להעניק לעצמך? איפה היא בסדר העדיפויות? איך בכלל תזכור שגם היא חשובה? כיצד תעריך את עבודתה גם אם היא לא הכי מושלמת?

"היא אמא טובה יותר ממני", "הלוואי והייתי כמוה", "אני מאחלת לילדיי אמא רגועה יותר" – אלו ועוד משפטים נשנים וחוזרים מפיות האמהות הצדקניות שבדורנו.

חשוב מאוד לכלל אם יהודייה להעריך את עבודתה, להבין שהיא עושה עבודת קודש של ממש.

מחשבות על יחידים ולגדל דור ישרים מבורך זה לא עניין של מה בכך.

בינתנו הינו בית מקדש מעט, מקום להשראת השכינה הקדושה.

לא נכון לרצות להיות מישויה אחרת או לחשוב לרגע שאת אמא לא טובה –

כל אחת עושה את ההשתדלות המקסימאלית עבור ביתה והילדים סופגים את הכוונות הטובות של ההורים, את הרצון האמיתי שלהם. לגדל ילדים, לסדר בית שיהא נעים ולהיות אשת חיל בו זמנית זה לא מובן מאליו... אם הקב"ה החליט לזכות אותך בכל כך הרבה מצוות שנעשות על ידך בכל רגע – כנראה שאת מאוד חשובה!

כל העמלה טיטול, כל קימה באמצע הלילה, כל הכנת בקבוק וגזירת ציפורן הן מצוות יקרות מפי! מצוות חסד אמיתיות עם אנשי ביתנו. השם שמח מאוד דווקא מחסד זה כיוון שעליו אף אחד לא מפרגן לך ואין לך שום גאווה ממנו.

מטבע הדברים אף אחד לא יאמר לך: "תודה שקמת עבורי בלילה למרות שהיית כל כך עייפה". רק בורא העולם יודע הכול, רק אבא שלך שומע רואה את הרגשות שלך, את הכוונות והמעשים שלך – הוא היחיד שיוודע על כל מאמץ ואפילו הפעוט ביותר, הוא היחיד שטופח על שכמך ואומר "אני רואה ומעריך את המסירות שבה את מגדלת את הפיקדונות שהפקדתי בידיך".

הידיעה וההרגשה הזו מחממת את הלב, מרגיעה ונותנת כוח להמשיך.

עצם ההבנה שאבא שלך אוהב אותך ואת מעשייך, יודע את עמלך ונותן לך נשיקות בכל רגע. ההתבוננות בהשגחה הפרטית המדויקת בחייך - כל פעימת לב של הילדים, כל לידה, כל עמידה והליכה שהגב לא כואב והרגליים מתפקדות... זה מעודד, משמח ואף מרגש. ההרגשה הזאת אמורה לגרום לנו לרקוד משמחה גם באמצע הלילה כשקמים ואין כוח, אמורה לתת לנו אנרגיה לעשות בשמחה ולא לקרוס מהנטל.

על כל אישה להכיר את מעלתה, לדעת את כוחה ולהודות להשם שנתן לה את הכבוד להיות שותפה איתו בהקמת דור ההמשך ובבניית בית מקדש מעט על ידי שמירת השלום בביתה.

עבודות האישה מעמיסות ככל שיהיו אלו הן המצוות המקרבות אותנו לתכלית. הבנה זו תהפוך כל מעשה פשוט ליהלום מלוטש, ואיזו אישה תסרב להוסיף לקופסת החיים שלה עוד כמה יהלומים...

בהצלחה בתחילת שנת הלימודים החדשה!

מוסר עם סיפור

מאת הרב יעקב עמר שליט"א

המלונית שמביאה ישועות

בפרשת השבוע מזכיר מצוה הנקראת: "תמים תהיה עם ה' אלקיך" אומר רש"י הקדוש התהלך עמו בתמימות... אלא כל מה שיבא עליך קבל בתמימות ואז תהיה עמו לחלקו עכ"ל. פעמים אדם עומד בנסיגון כדאי ללכת בתמימות עם ה' תבצר ולזכות לכל השפע.

ספר הרב שלמה ליינשטיין שליט"א שבבית החולים קפלו ברחובות ישנה מלונית שהקומה לרוחת יהודים חרדים הנאלצים לשהות בשבת לצד קרובי משפחתם המאשפזים בבית החולים. את המלונית ארגן ארגון 'עזרת חולים' הפועל ברחובות. הוא מפעיל מערך מתנדבים. מדי שבת נשלחים בני זוג להיות ממנים על סדור וארגון המלונית וחקלקת מנות המזון לסעודות השבת.

מנהל הארגון שם לב לתופעה פלאית, חלק מהזוגות שהתנדבו להיות אחראים בתורם על ארגון המלונית בשבת היו חשוכי בנים, ולאחר שהתנדבו במלונית – נפקדו מן השמים.

השמועה על התופעה הפלאית עשתה לה כנפים. עד מהרה נוצרה רשימה ארוכה של מתנדבים שהציעו את עצמם להיות אחראים על המלונית בשבת.

אחד הזוגות מלבד היותם חשוכי בנים, גם סבלו מבעיות קשות של שלום בית. לאחר שהתנדבו במלונית באחת השבתות, נפקדה האשה וילדה בן זכר, ועמו בא גם השלום בית, ונתקדם בהם מאמר חז"ל פיון שבא זכר בעולם – בא שלום בעולם.

הם רצו לזכות בעוד נלד, הם פנו למנהל הארגון, ובקשו שישבץ אותם ברשימת

אמת נובעת מענוה

לבלתי רום לבנו מאהיו ולבלתי סור מן המצוה ימין ושמאל (י"ז ב)

על הפסוק "ויהי דוד לכל דרכיו משכיל וה' עמו" (שמואל א' יח, יד), דרשו חז"ל במסכת סנהדרין (צ"ג ע"ב): "וה' עמו, שהלכה כמותו בכל מקום". והסבירו המפרשים שהלכה כמותו מפני שנהג בתכלית הענוה, ומי שהוא עניו באמת, זוכה להיות מרכבה לשכינה, ומאחר שכן בודאי שיהיה מכיוון אל האמת.

על פי זה, מבאר הגאון רבי מרדכי עזראן זצ"ל (מחכמי "פורת יוסף") בספרו "ע"ם מרדכי" (דרשו ו' עמ"ו כ') את הציווי למלך שינהג בענוה: "לבלתי רום לבנו מאחיו", ועל ידי זה יזכה גם "לבלתי סור מן המצוה ימין ושמאל", שיכוין אל האמת ולא יטה ממנה ימין ושמאל.

וכבר אמרו חז"ל בעירובין (י"ג ע"ב) על מחלוקת שבין בית שמאי ובית הלל, שאלו ואלו דברי אלוקים חיים, ומפני מה זכו בית הלל לקבוע הלכה כמותם? מפני שנוחים ועלובים היו, ושונים דבריהם ודברי בית שמאי, ולא עוד אלא שמקדימים דברי בית שמאי לדבריהם.

ותמה מרן רבי יוסף קארו זצ"ל בספרו "כללי הגמרא" (על הליכות עולם, דף נ"א ע"א), שאם אין הדין כדברי בית הלל, וכי מפני רוב מדות טובות שבהם קבעו הלכה כמותם? ויישב שכוונת חז"ל, שמפני היותם אנשי אמת נוחים ועלובים וענוותנים, זיכו אותם מן השמים לכוון תמיד לאמת (הגאון רבי משה לוי זצ"ל (הובאו דבריו בספר "בתורתך") הסביר כי הקשר ההדוק בין ענוה לאמת אינו רק סגולי אלא גם תוצאה הגיונית. שכן בעל ענוה, בקלות יכול לחזור בו מדבריו). ונאים הדברים למי שאמרם, שכן מרן החיד"א בספרו "שם הגדולים" (ח"ב ערך בית יוסף), מביא ששלשה חכמים גדולים היו בדורו של הבית יוסף שנקראו בשם "יוסף", וכל אחד משלושתם ראוי היה לחבר חיבור מקיף שיקבץ את כל הדינים ויגלה שרשיהם ויסקי שמעתתא אליבא דהלכתא, להורות הלכה לכל עם ישראל, דוגמת חיבור ה"בית יוסף". והם: הגאון רבי יוסף קארו זצ"ל, הגאון רבי יוסף טאיטאצק זצ"ל, והגאון רבי יוסף בן לב זצ"ל. ועל אף גדולתם וקדושתם העצומה של שני גאונים אחרונים אלו, ולמרות שכל אחד מהם גם כן ראוי היה לקרבה אל המלאכה הקדושה הזאת, בכל זאת הסכימו מן השמים שמרן הקדוש רבנו יוסף קארו זצ"ל יזכה לחברו.

וזאת מפני ענוותנותו המופלגת, כמו שיראה כל אחד בספריו הקדושים שמשנתו משנת חסידים. ולא חס ושולם שהשניים האחרים לא היתה בהם ענוה, אלא שלמרן היתה כנראה ענוה תיריה ולכן הוא זכה (אוצרותינו).

המתנדבים באחת השבתות הבאות. מנהל הארגון אמר להם שהרשימה ארוכה, יש נכים שעדיין לא נפקדו קלל וממתנינים לתורם. אך הם התעקשו שבנפשם הדבר.

אמר להם המנהל: השנה חל שביעי של פסח בשבת, אנשים מעדיפים בשבת זו לשהות בביתם, מאחר וזה מוצאי שבת שהוא גם מוצאי חג הפסח, ומחכה עבודה רבה של החזרת כלי פסח ועוד, רשימת המתנדבים בשבת זו דלילה, אני יכול לסדר לכם את השבת הזו בלבד.

בני הזוג הסכימו, ביום ששי ערב שביעי של פסח, המתין המנהל לבני הזוג לתת להם הנחיות אחרונות לפני השבת, אך הם לא הגיעו, התקשר אליהם ואין מענה. הוא מהר להתקשר לבני זוג אחרים, ובקש שיחליפו את הזוג שלא הגיע. גם בני הזוג הללו נכללו ברשימת הממתנינים להושע בזרע של קומא. לכן לשבאה המצוה לידם הם לא התמיצו אותה, עם כל חסר הנוחות שבפענון, ולמרות ההתרעה הקצרה, הם השיבו בחיוב.

עצרו מונית והגיעו לבית החולים קפלו. הם מלאו את ההנחיות והחלו בסדור המלונית לשבת קודש. והנה תוך כדי פעילותם, הגיעו בני הזוג שהיו אמורים להיות מעקרא ממנים על הארגון. הם התנצלו על האחור.

פעת נוצרה בעיה קשה כל אחד מבני הזוג רוצה הוא להיות אחראי על המלונית השבת כדי לזכות בכריכה. הראשונים טענו שאלהם מגיע פיון שהם אלה ששקמו אותם מההתחלה, ומה שאחרו זה לא באשמתם. מאידך טענו בני הזוג השני שהם עזבו הכל ובאו וכבר התחילו בארגון המלונית מן הדין שישארו.

שְׁתֵּי מַצּוּוֹת: הַסְפִּימוֹ לְהִגִּיעַ לְהִיּוֹת שְׁבֵת וּמַעֲלָה עֲלֵיהֶם כְּתוּב כָּאִלוֹ הָיוּ.
וּמַצְוֹת הַחֹתֵר.
שְׁבֵת שְׁלוֹם וּמִכַּרְךָ!

לְאַחַר מִשְׁאֵל וּמִתֵּן הַחֲלִיטוֹ בְּנֵי הַזּוּג הַשְּׁנַי לְתֵר וְלְחֹזֵר לְבֵיתָם מִמֶּשׁ סְמוּךְ
לְשֶׁבֶת קִדְשׁ.
עֲבָרָה תִּקְוָפָה וְזָכוּ בְּנֵי הַזּוּג הַשְּׁנַי שְׁוֹתֵר וְחֹזֵר לְבֵיתוֹ ל...תְּאוּמִים. כִּי הֵם קִיְמוּ

שמירת הלשון

מאת הרב אהוד מולאי שליט"א

"הט אונק ושמע דברי הנמים" (משלי כ"ב, י"ז)

שלום לעם ישראל היקרים והחביבים

נשאלתי מאת בחור הלומד בישיבה מפורסמת, שדרך הלימוד בה מאוד מרוממת. והוא לומד כל היום עד כלות הכוחות, ורוצה תלמיד חכם גדול להיות. והוא מספר שיש להם משגיח מאוד מיוחד, שדואג ואיכפת ולו מכל אחד ואחד. ופעמיים בשבוע טורח למסור בישיבה שיחה, ואינו נותן לעצמו מנוחה. והבחור נהנה בכל פעם מחדש, ויוצא מכל דרשה נפעם ונרגש. אלא שיש בחורים שמפריעים למשגיח מאוד, וגם מאחורי גבו אינם נותנים לו כבוד. וטוענים שהשיחות שלו חלשות ואין בהם חדש, ורק בגלל שחייבים הם מגיעים לבית המדרש. ושהמשגיח שייך לדור הקודם, ומה שמדבר את דורנו אינו הולם. והם חושבים שאין בזה לשון הרע כי זה מפורסם, ואינם מחדשים דבר כי זה ידוע לכולם.

ושואל אותו בחור אם יש בדבריהם ממש, כי כל פעם שאומרים כך כואב לו מחדש? ועניתו שהחפץ חיים לשאלתו מתייחס (כלל ב' ה' י"ב), ואשריו ואשרי חלקו שאת האמת הוא מחפש. ואסור על פי דין ללעוג על הדרשן, והרבה אנשים לצערנו אינם עושים מזה ענין. וחושבים שזה מותר ואין כאן כלל איסור, ומדברים על הדרשן שזה מאוד חמור. שיש בזה איסור תורה ולשון הרע גמור, ואף אם לא יגרם לו נזק חמור מהסיפור (כלל ג' ס"ו).

ומה שטוענים שזה דבר ידוע ומפורסם, הנה המציאות תעיד ותכחיש אותם. כי יש שנהנים מאוד מתוכן הדברים, ועל זה יכולים להעיד הרבה מן הבחורים (כלל ב', באר מים חיים ס"ק כ"ה). ולא שייך כאן ההיתר של "באפי תלתא", וכל מה שאומרים אלו דברי חושך ועלטה. ומלבד זאת שבדבריהם הם מבזים תלמיד חכם, שעל זה אומרים חז"ל שאין רפואה למכתם (שבת קי"ט ע"א). ובמקום שאת כבוד התורה ישתדלו בכל כוחם להרים, גורמים שדברי המשגיח לא יהיו נשמעים. ומונעים מבחורים אחרים להתחזק בעבודת ה', וכל אחד שמדבר עליו הוא בעצמו האשם (כלל ב' סעיף י"ב).

ניתן לשמוע חיזוק קצר (כדקה וחצי) מדי יום ביומו בהלכות שמירת הלשון, בטל: 077-2222-069 שלושה 3 ואחר כך הקש 1. כמו כן ניתן לקבל הומר (מיזחה) ליוכי הרבים בשמירת הלשון בטל. 052-768-3816.

פניני הדף היומי

מאת הרב"ג ירון מרדכי זכאי שליט"א

שימוש בקמיעים ושמות הקדושים באלוהא החקיק עליה (בנא בתרא דף עג)

בסוגייתנו מובאים דברי אגדה, וידועים דברי הגר"א מוילנא שדברי אגדה המובאים בש"ס יש בהם דברים עמוקים ונסתרים שאנו בשכלנו קשה לנו להשיגם ולהבינם, ואמנם רבים מגדולי ומנהיגי עם ישראל לדורותיו ראו לנכון לכתוב פירושים וביאורים להבנת דברי אגדה דוגמת הגר"א מוילנא והגר"ח בספריו בנייהו ובן יהוידע.

והנה בסוגייתנו מובא על רבה בר חנה שבאחד ממסעותיו סיפרו לו המלחים שמפליגים באוניות שפעם אחת כשהפליגו הגיח לעברם גל ענק שרצה להטביע את הספינה, ובראשו של הגל נראו ניצוצות של אש לבנה שדבר זה מרמז על המלאך המזיק שהוביל את הגל, ובכדי להנצל ממנו לקחו המלחים מקלות שהיו חקוקים עליהם שמות הקודש של הקב"ה שמסוגלים לשמירה והיכו את הגל וכך הוא נח מזעפו, וכן במסכת סנהדרין (דף צה) אנו מוצאים שדוד המלך היה שרוי בסכנה ואבישי בן צרויה שהיה גדול בתורה ושקול כרובה של סנהדרין אמר שם המפורש והציל את דוד המלך ממיתה ובמשנה במסכת אבות (פרק א משנה יג) שנינו ודאשתמש בתגא חלף ופירש רבינו עובדיה מברטנורא שהמשתמש בשם המפורש יחלף ויאבד שאין לו חלק לעולם הבא, ובשולחן ערוך יורה דעה סימן רמו סעיף רח הביא הרמ"א דבריהם ואמנם מהר"ח"ו בשער רוח הקודש שאל את רבו האריז"ל על אותם תנאים שהשתמשו בשמות הקודש להכניס בכוחות העליונים היאך עשו זאת והשיב לו האריז"ל שדווקא אותם תנאים שהיו קדושי עליון והיו טהורים מאפר פרה אדומה הותר להם דבר זה, אבל בזמנינו שכולם טמאי מתים אין היתר, ויש סכנה להשתמש בשמות הקודש וקמיעים וכפי שכתב בספר חסידים (סימן רה) שהעוסק בשמות הקודש ובקמיעים אין סופו טוב, והחיד"א בספרו ברכי יוסף (חלק יורה דעה סימן רמו) מביא מספר שערי קדושה לר' חיים ויטאל שהמשתמש בשמות הקודש חלף ונעקר מן העולם וימות או ישתמד או שיהיה עני הוא ובניו, ולכן צריך להזהר מאותם מתחזים שמשתמשים בקמיעים ושמות הקודש בזמן שאים להם שיש ושיח בדברים אלו.

שבת שלום

המוענין לרכוש את הדיסק אונקי על כל מסכתות הש"ס הדף היומי ושיעורים בהלכה יצור קשר 0527630352 כמו כן לשמיעת קו הדף היומי העולמי 24 שעות ביממה 055-9302663

בשבה והלל לה' יתברך
שמחים אנו להודיע
כי יצא לאור הספר
"הרב יגאל בהן"
פרקי מחשבה, אמונה ובטחון
שמחה, אהבת ה' והינדך הילדים

ניתן להשיג בטל: 03-8000770
או דרך האתר: yabia-omer.co.il
ובהנחיות הספרים המובחרות

ניתן להזמין לשיעורי תורה / אזכרה ברחבי הארץ רבנים מכולל "ביע אומר" 03-8000770

בתרומה של 250 ש"ח אתם שותפים בהפצת העלון ב:20,000 עותקים

נר תמיד לע"נ ר' מנשה בן רחל ז"ל ולע"נ שושנה מהין בת זיוה ע"ה